

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2746/2019
17.06.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Бисерке Живановић и Споменке Зарић, чланова већа, у парници из радног односа тужилаца АА из ..., ББ из ..., ВВ из ..., ГГ из ..., ДД из ..., ЋЋ из ..., ЕЕ из ... и ЖЖ из ..., чији је заједнички пуномоћник Славољуб Гајић, адвокат из ..., против туженог Дома здравља „Стари Град“ из Београда, чији је пуномоћник Весна Милановић, адвокат из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужила изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1678/18 од 18.01.2019. године, у седници већа одржаној 17.06.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 1678/18 од 18.01.2019. године, у ставу првом изреке, одбија жалба туженог и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П1 680/16 од 20.02.2018. године у ставу првом, другом, трећем, четвртном, петом, седмом и осмом изреке.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени да тужилама накнади ревизијске трошкове у износу од 74.879,27 динара, у року од 8 дана од дана достављања пресуде.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 680/16 од 20.02.2018. године, ставом првим, другим, трећим, четвртим, петим, седмим и осмим изреке, усвојени су тужбени захтеви тужила и обавезан тужени да им на име накнаде штете по основу неисплаћене новчане накнаде исплати опредељене износе, са законском затезном каматом, почев од датума доспелости, па до исплате, ближе одређене овим ставовима изреке. Ставом шестим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиле ЋЋ, којим је тражила да се обавезе тужени да јој на име накнаде штете по основу неисплаћене новчане накнаде исплати износ од 183.088,74 динара, са законском затезном каматом почев од 05.03.2016. године, па до исплате, као неоснован. Ставом 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16 и 17. изреке, обавезан је тужени да тужилама исплати доспелу, а неисплаћену законску затезну камату као самостално потраживање, због кашњења у исплати новчане накнаде за период од 05.03.2016. године до 22.03.2016. године, у појединачно опредељеним износима, са законском затезном каматом почев од датума доспелости, па до коначне исплате, ближе одређене овим ставовима изреке. Ставом 18. изреке, обавезан је тужени да тужили АА из ..., на име накнаде штете због неисплаћене јубиларне награде исплати износ од 26.000,00 динара, са каматом по Закону о висини стопе затезне камате почев од 30.06.2014. године, до коначне исплате. Ставом 19.

изреке, усвојен је предлог тужиле ВВ и ЕЕ, да се тужиле ослободе трошкова плаћања судских такси у овој ствари. Ставом 20. изреке, обавезан је тужени да тужилама на име накнаде трошкова парничног поступка солидарно исплати износ од 361.142,00 динара, са законском затезном каматом од дана када су се стекли услови за извршност, па до коначне исплате, док се у преосталом делу, за период од 20.02.2018. године, до дана наступања услова за извршење, захтев за исплату законске затезне камате на износ трошкова поступка, одбија као неоснован.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 1678/18 од 18.01.2019. године, ставом првим изреке, преиначена је пресуда првостепеног суда у ставу ставом првом, другом, трећем, четвртном, петом, седмом и осмом изреке и одбијени су тужбени захтеви тужиле, којима су тражиле да се обавезе тужени да тужилама на име накнаде штете по основу неисплаћене новчане накнаде исплати одређене износе са законском затезном каматом од датума доспелости, па до исплате, ближе одређене овим ставом изреке, као неосновани. Ставом другим изреке, укинута је првостепена пресуда у ставу 6, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18. и 20. изреке и у том делу предмет је враћен првостепеном суду на поновно суђење. Ставом трећим изреке, одбачена је, као недозвољена, жалба туженог изјављена против решења садржаног у ставу 19. изреке првостепене пресуде.

Против правноснажне пресуде, донесене у другостепеном поступку правноснажном делу у ставу првом изреке, ревизију су благовремено изјавиле тужиле због погрешне примене материјалног права, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и битних повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП, учињене пред другостепеним судом.

Врховни касациони суд је испитујући другостепену пресуду у побијаном делу, применом одредбе члана 403. став 2. тачка 2. и члана 408. Закона о парничном поступку нашао да је ревизија основана.

У поступку доношења побијане пресуде, није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности, ревизијом се не указује на друге повреде поступка, које би сагласно члану 407. став 1. могло бити ревизијски разлог.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиле су биле у радном односу код туженог по основу закључених уговора о раду. Након закључених споразума о престанку радног односа 27.01.2016. године, тужени је донео решења о споразумном престанку радног односа 05.02.2016. године, којима је утврђено да је тужилама престао радни однос, да су законом оствариле право на исплату новчане накнаде за споразумни раскид радног односа у наведеним износима, као и да ће им плате и друга примања која остварују у складу са законом бити исплаћена најкасније у року од 30 дана од дана престанка радног односа. У решењима је дата и поука о правном леку по којој запослене против ових решења могу покренути спор пред надлженим судом у року од 60 дана од дана пријема решења. Тужени тужилама није исплатио отпремнину у року од 30 дана из наведеног решења, а по престанку радног односа. Након тога, директор туженог је дана 22.03.2016. године, донео решења о утврђивању новчане накнаде за споразумни престанак радног односа тужилама, али у мањим износима, у односу на решења од 05.02.2016. године и ове износе је тужилама одмах и исплатио. У

образложењу решења наведено је поред осталог да је тужени утврдио износ новчане накнаде у висини од 1/3 просечне зараде у РС увећане за 30% за сваку годину рада у радном односу у јавном сектору на основу последњег познатог податка о просечној заради према подацима органа надлежног за послове статистике односно податка за месец децембар 2015. године.

С обзиром да су решења тужила од 05.02.2016. године, правноснажна и коначна, а имајући у виду одредбу члана 186. Закона о раду, послодавац је био дужан да запосленима у случају престанка радног односа исплати све неисплаћене зараде, накнаде зараде и друга примања која је запослени остварио до дана престанка радног односа, а тужени то није учинио ни по истеку предвиђеног рока из одредбе овог члана, првостепени суд је закључио да су потраживања тужила која се односе на разлику на име неисплаћеног дела новчане накнаде, а на име отпремнине, основана.

Другостепени суд је усвојио жалбу туженог и преиначио првостепену пресуду, у наведеном делу, сматрајући да је тужени послодавац извршио корекцију обрачуна накнаде и правилном применом члана 21. став 3. тачка 1. Закона о начину утврђивања максималног броја запослених у јавном сектору, обрачунао исту према подацима Републичког завода за статистику о просечној заради у Републици Србији за месец јануар 2016. године и тако обрачунату накнаду тужилима исплатио, у висини како је то назначено у решењима од 22.03.2016. године, те да је на тај начин поступио у сагласности са законом.

Основано се ревизијом тужила указује да се закључак другостепеног суда заснива на погрешној примени материјалног права.

Одредбом члана 177. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр.24/05, 75/14), прописано је да радни однос запосленог може да престане на основу писаног споразума послодавца и запосленог, да пре потписивања споразума, послодавац је дужан да запосленог писаним путем обавести о последицама до којих долази у остваривању права за случај незапослености.

По налажењу Врховног касационог суда, правилан је закључак првостепеног суда, у погледу обавезе туженог да исплати разлику у новчаној накнади (према споразуму), јер права и обавезе послодавца и запосленог настају у моменту закључења споразума о престанку радног односа, а у смислу одредбе члана 177. Закона о раду. Дејства престанка радног односа везују се за споразум, те тужени није могао да накнадним решењем умањује своје обавезе. Ово посебно када се има у виду да је тужени имао и обавезу да отпремнину утврђену у решењима од 05.02.2016. године, донетим на основу споразума о престанку радног односа, исплати у законском року од 30 дана, што није учинио, већ је по истеку рока за испуњење своје обавезе, донео ново решење и то поред постојања коначних решења којима су права и обавезе уговарача споразумно утврђени. Радни однос у конкретном случају престао је на основу споразума, па је у сваком случају мењање одлуке о висини отпремнине новим решењем, а на штету запосленог, незаконито. Зато је позивање на Закон о начину утврђивања максималног броја запослених у јавном сектору од стране туженог без значаја.

На основу изложеног Врховни касациони суд је применом члана 416. ЗПП, одлучио као у изреци.

Тужени је обавезан да тужиљама накнади трошкове ревизијског поступка у износу од 74.879,27 динара, и то на име састава ревизије од стране адвоката у износу од 48.000,00 динара, на основу Тарифног броја 13 и 17 Тарифе о наградама и накнадама за рад адвоката („Службени гласник РС, број 121/12) и за судску таксу на ревизију у износу од 26.879,27 динара, на основу Таксене тарифе Тарифног броја 1 став 1 у вези става 3.

**Председник већа - судија
Јасминка Станојевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић